

Kurzemes meistara eklektika

KASPARS EGLĪTIS

Talsu rajona Valdemārpils pagasta privātmāja "Kauliņi" ir kā pierādījums Latvijas Amatniecības kameras mēbeļu galdniekmeistara IGURDA BANKA izdaudzinātajām zelta rokām.

Igurds un Guna Baņķi.

Banku ģimene – Igurds, sieva Guna, dēls Kristaps un meita Krista, uz nopirkto privātmāju pārcēlās 1989. gadā.

1936. gadā celto koka stāvbūves ēku darinājis saimnieks – galdnieks. Tolaik domāts, lai tā izskatītos kā turīga jaunsaimnieka celta. Pēckara gados mājas plašais bēniņstāvs tā arī nav izbūvēts. Igurds jaunajās mājās ieņācis ar savām domām un darbiem, daudz pūļu veltot apkārtnes izdalīšanai. Tā kā saimniecība saņēmusi vairākas atzīnības kā sakoptākā lauku sēta, 2001. gadā arī konkursa "Gudrības centrs lauku sētā" Lielo tencinā-

jumu un iekļauta Talsu tūrisma ceļvedī, iestājoties saulainam laikam, ekskursantu autobusi brauc ciemos viens pēc otra.

Igurda radītās mēbeles kā pasažūjuma darbi izkaisīti par visu Latviju. Daudzi ir īpaši pieskaņoti deputātu, ministru, vēstnieku, bankieru vēlmēm. Laika gaitā meistars vienu otru mēbeli "pasūtījis" saviem mācekļiem: – *Mīļas ir visas mēbeles, daudzas no tām ir taisiņuši mani mācekļi kā zelļa diplomdarbus. Tā mazpamazām māja "apauga" ar mēbelēm.*

Izbūvētas un ar mansardu plāšinātās otrā stāva telpas, izveidojot viesistabu, guļamistabu ar sienas skapjiem un plašu vannas

Koks – ozola, oša un gobas materiāli pirkti Talsu rajona uzņēmušā "Stills"

Lakas – "Sadoline"

Furnitūra – "Kimi, "Daiļrade-Koks"

istabu. Mājas kopējā platība pieaugusi līdz 140 kvadrātmetriem.

Pirmajā stāvā tā arī palikušas četras istabas – ēdamistaba, viesistaba un divas guļamistabas, kā arī tualete, virtuve un neliels pieliekamais skapis. Saimnieks saglabājis mājas būvniecībā ielikto domu: visas istabas ir pa apli caurstaigājamas.

Turpinājums 26. lpp. >

Saimniece Guna katru istabas brīvo stūri centusies apzajumot. Otrā stāva viesistabā oša bufete–rakstāmgalds apaudzēts ar kaktusiem. Afrodite, kas atvesta no Sanktpēterburgas, pie guļamistabas durvīm joprojām pilda savas skaistuma funkcijas: ikdienā tai ap kaklu tiek aptītas "Kauliņu" sieviešu kaklarotas.

No kreisās. ♦ Mājas centrs, no kurās paveras skats uz visām debespusēm. Saimnieks uzskata, ka vietai piemīt labvēlīga aura, ko pierāda arī šeit allaž snauduļojošais "Kauliņu" rūdais runcis. Pie sienām – meistara diplomi un novadnieku gleznas. ♦ Saimnieka gulta ir saimnieka cienīga. Pie sienas – ģimenes milākās bildes. Iģurds negribējis guļamistabā ne skapjus, ne spoguļus, vien atturigi intīmu gaisotni. ♦ Bufete ar mīliem un radošās ie-dvesmas apgarotiem senatnīgiem nieciņiem. ♦ Sis krēsls verandā ir viena no retajām tumšā koka mēbe-lēm Iģurda mājā. Krēsls ir nodub-lēts no restaurēta oriģināla, kurā savulaik sēdējis Kārlis Ulmanis.

ANTIKVARIĀTS

 Pērkam un pārdodam

gleznas, mēbeles, traukus, pulksteņus, monētas, bonnas, pastkartes un citus antikvārus priekšmetus, kas izgatavoti līdz 1944. gadam.

Priekšmetu novērtēšanas pakalpojumi, izbraucot uz mājām.

Adrese:
Matīsa iela 129, Rīga.
Tālr. 7277579,
mob. tālr. 9193857.

LOGU
ServisaCentrs
Logi visam mūžam!

**Īpašs piedāvājums –
20% atlaide
logu iegādei!***

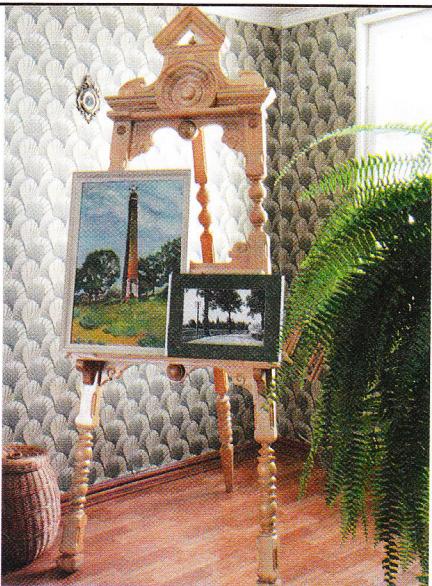
Klientu servisa bezmaksas tālrunis:

8002424

AILE* www.lscr.lv
grupa www.ailegrupa.lv

*Akcija - no 2006.gada 16.janvāra līdz 2006.gada 28.februārim.

No kreisās. ♦ Kad greznais un masīvais molberts nepilda savas tiešas funkcijas, tam atrod citu pielietojumu – pārmaiņus uz tā novieto kādu no daudzajām gleznām, kas vēl tikai meklē savu vietu mājā. ♦ No ēdamistabas uz viesistabu paplašinātā durvju aila apsūta ar ozolkoka kokgriezumiem. No ziemas aukstuma ienākušiem patik apsēsties uz krēsla un piespiest muguru pie siltā mūriša. ♦ Svētku reizēs un ikdienu ēdamistabā ulmaņlaika krēslos pie galda sasežas visi ģimenes locekļi. Saimniekam, kurš sēž galda galā, skats pa logu paveras līdz pat mežmalai.

< Turpinājums no 25. lpp.

Dienā visām durvīm jābūt plaši atvērtām, radot mājā gaišu, saules pielietu gaisotni. Vakaros dēļa un meitas istabās durvis ie-spējams aizdarīt, lai katrs var atrast savu vietu. Sādai kārtibai ziemā ir arī praktisks labums, jo mājas centrā iekārtota krāsns, kas no vienas mutes apsilda visas telpas un labāk ļauj plūst siltumam pa visu māju. Lai arī istabu skaits palicis nemainīgs, izmaiņas interjerā pakāpeniski skārušas visas telpas. Ēdamistabā sa-glabāti restaurētie ulmaņlaika krēslī. Tiem pieskaņots galds un

pārējās mēbeles. Turpat pie sie-nas ik pusstundu nosit simtgā-dīgs "Gustava Benera" sienas pulkstenis ar pendeli. Daudz se-nāks sienas laikrādis novietots otrajā stāvā. Pulksteņmeistars, to labojot, nebeidzis slavēt: – *Sis arī nākamos simts gadus nokalpos.*

– Man tuvākas ir gaišas mē-beles, pārklātas ar vieglu lakas kārtu. Tam lieti noder "Sadoline" ūdens lakas, kas nepadara šķiedru tumšāku un izceļ koka rakstu, piešķirot ari vieglu spīdumu. Un šādām mēbelēm piestāv tikai parkets, – pārliecināts meistars, tā-pēc visās pirmā stāva istabās kā

mozaīka ieklāts atšķirīga izmēra oša, ozola un dažādkoku parkets.

Ideja par kamīnu kā mājas dvēseli bijusi saimnieka sena vēlme. Interesants notikums pielicis punktu krāsns dizaina radošajiem meklējumiem. Mācekļi meista-ram 50 gadu jubilejā uzdāvinājuši Talsu mākslinieka Stopnieka eļļā gleznotu Igurda portretu. Gleznai kā krāsns "rāmis" tapis baroka Čipendeila stila kamīns. Šajā istabā rodami arī citi baroka stila elementi. Baroka laika kamīnpulksteņa un svečturu kopijas ie-gādātas Holandes mēbelu tirgota-vā Rīgā, bet lustra – antikvariātā.

lenākšana no sētas pa kēķa durvīm diktē-jusi nepiecie-šamību virtu-ves grīdu iz-klāt ar flīzem. No virtuves kāpnes ved uz otro stāvu. Virtuves iekār-tā iebūvēta gan elektriskā plīts, gan ar malku kurinā-ma krāsniņa. No ceļmalas kārkliem grozus pinusi Guna. Nažu turētājs, mik-las rullis, koka karotes un ga-las dēliši ir mācekļu roku darbs.

♦ Dēla Kristapa guļamistaba ir gana plaša un saulaina. Ne-kā lieka – glezna, nakstgaldiņš un oša koka gulta ar virpo-jumiem. ♦ Atpūtas stūritis.

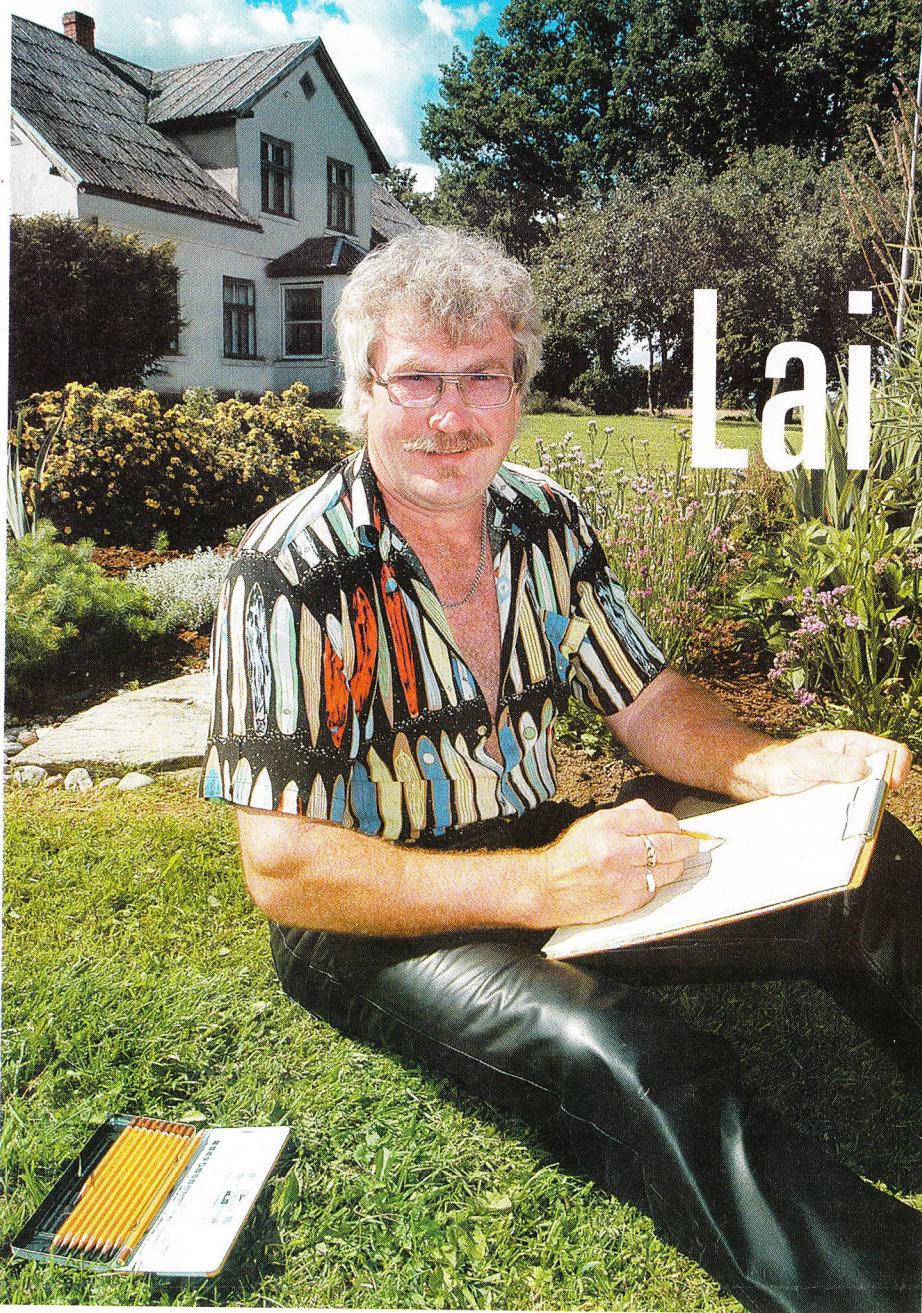

Dažādi notikumi, mājas turiskā elpa un saimnieka rocība radījusi māju ar dažādiem stilu sajaukumu. Meistars to sauc par savu "eklektiku", vākus stilus dozējot dažādās ko-nācijās un pielāgojot mūsdienas vajadzībām, radies acij tikamīnākums.

Igurds atklāj vēl kādu tiku nodarbi: – *Sēzot gana ērtos īlos mājas vidū pie kamīna, skatīties kaut uz visām debessēm. Pa labi pārraugāmās ciemiņi piestāj sētā, taisni priekšu paveras skats uz Ārla-baznīcu, bet pa kreisi redzē mežmala, kas vasarā kļūst nelielu plāvu golfa laukumu, ziemā redzamas stirnas un sas nākam barību meklējumi. Svarīgi, ka neesmu nošķirts dabas, organiski saplūstu ar*

Ne velti šo vietu mājā ien-jušas arī "Kauliņu" abas kakē, un rudais runcis.

Saimnieces Gunas klātbūtā var just puķes, mājas soli un zāko, bet pamanāmo "niecību" kārtībā. Guna pēc iespējas cerēs apzālumot istabu. Katrai ka mēbelei pieskaņots sava māju augs. Tā savas vietas radušas pardes, mirtes, Ziemassvētku Lielienu kaktusī, kallas, va-puķes. Viņa arī nopinusi māju grozu un meitas Kristas pekiņu tim Bonim guļamvietu. Vietu pie stenderēm redzamas sīpītes, uz grīdas gozējas dzēri-nīgi zaļi ķirbjī, bet šīberis apkārt nāts ar pašu lasītu tēju šķirnī auduma maisījos. ■

– Es esmu vienīgais, kam ir kokgriezēju amatniecības skola Latvijā, – nosaka Igurds.

Latvijas Amatniecības kameras izdots diploms vēsta, ka Igurds Baņķis ir kokgriezēja amata un galdnieka amata meistras. Taču viņam vēl ir daudzas citas prasmes, kuras gan nav apstiprinātas ar diplomu, bet apgūtas dzīves skolā. Igurds ir pedagoģs, psihologs jeb – kā pats saka – cilvēku uzklausītājs, mierinātājs un saprātītājs. Vēl pat – dzīvējotājs!

Esmu dzirdējusi, ka Igurdam piemīt arī dziedināšanas spējas, bet viņš pats garās sarunās par šo tēmu nevēlas ielasties.

– Sēzot pie galda un ieturot maltīti, es nekad nepārēdos. Un šo principu – nepārēsties – censos ievērot visās dzīves jomās. Es "nepārēdos" ne ar reliģiju, ne ar dziedināšanu.

Taču Igurds neslēpj, ka reizēm cilvēki

2005.g. 26.augustā

Labsajūta i

Lai sirdī justos kā MILJONĀRS

Dzīvē bieži vien pierādījies, ka cilvēki ar neparastiem vārdiem ir arī neparastas personības. Tas pilnībā attiecināms arī uz valdemārpilieti IGURDU BANKI. Viņš pats teic, ka vēl līdz šim nevienu savu vārdabrāli nav sastapis. Tāpat nav saticis arī cilvēku, kuram privātā kārtā piederētu kokgriezēju amatniecības skola.

na. Igurds piebilst: kad sajutīšot – gana strādāts, tad savu uzņēmuma vadīšanu nodos znotam Intaram un pats ar pilnu krūti atdos pindzelēšanai.

– Uzskatu, ka spēju iemācīt zīmēt ikviename. Varu pat cilvēka raksturu noteikt, raugoties viņa zīmējumā, – nosaka Igurds.

Lai arī viņam nav pedagoģiskās izglītības, tomēr dzīve ir cieši saistīta ar skolu. Savulaik Igurds strādāja Valdemārpils vidusskolā par darbmācības skolotāju, bet nu jau astoto gadu viņam pieder privātskola, meistardarbniča "Zelji", kur zinības apgūst mēbeļu galdnieki un kokgriezēji. Lai klūtu par zelli, jāmācās trīs gadi un jāuzmeistaro diplomdarbs. Skolā mācās ap 50 audzēkņu.

– Lasīju, ka Hičkoks taisījis šausmu filmas tālab, ka viņam bijusi diezgan šausmīnoša bērnība. Man arī skolas laiks bija tumšākais dzīves periods, bet savā tagadējā skolā es veidoju tādu atmosfēru, lai audzēkņi justos brīvi, atraisīti un mācītos amatu ar prieku. Atceros, ka bērnībā ar izbailēm gāju

meistardarbniču. Meistras neaizmirsa atvēlēt vietu arī piemiņas zālei, kas veltīta slavenajam novadniekam Krišjānim Valdemāram. Bez skolas Igurdam pieder individuālais uzņēmums "Igurds", kur tiek darinātas mēbeles.

– Pasūtītāji man ir teikuši: ap tavām mēbelēm virmo laba aura, bet tā jau tam jābūt, jo strādājam ar tīru koku. Reizēm sieva saka: nedosim to kumodi prom, man pašai tā ļoti patīk. Es viņai saku: nekas, nākamā būs vēl labāka. Nekad netaisu mēbeles uz dullo, bet cenos iepazīt pasūtītāju tuvāk. Dažiem cilvēkiem galvā ir haoss, paši nezina, ko grib, tad saku: nobremzē, labi pārdomā, jo mēbeļi netaisa vienai dienai.

Pašam meistarām mājas iekārtojumā valda eklektika, stilu sajaukums. Daudzas mēbeles ir zelļu diplomdarbi.

– Man saka: tu gan "biezi" dzīvo, parkets vien cik vērts! Bet es pastāstu, ka tas darināts no atgrenumiem, kurus gribēja sadedzināt. Es neesmu bagāts, taču sirdi jūtos kā miljonārs. No gara dāvanām visaugstāk cilvēkos vērtēju